

Opinia Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego „Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 575/2013 w odniesieniu do wskaźnika dźwigni, wskaźnika stabilnego finansowania netto, wymogów w zakresie funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowalnych, ryzyka kredytowego kontrahenta, ryzyka rynkowego, ekspozycji wobec kontrahentów centralnych, ekspozycji wobec przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania, dużych ekspozycji, wymogów w zakresie sprawozdawczości i ujawniania informacji oraz zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012”

[COM(2016) 850 final – 2016/0360 (COD)],

„Wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 806/2014 w odniesieniu do zdolności do pokrycia strat i dokapitalizowania instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych”

[COM(2016) 851 final – 2016/0361 (COD)],

„Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2014/59/UE w odniesieniu do zdolności instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych do pokrycia strat i dokapitalizowania oraz zmieniającej dyrektywę 98/26/WE, dyrektywę 2002/47/WE, dyrektywę 2012/30/UE, dyrektywę 2011/35/UE, dyrektywę 2005/56/WE, dyrektywę 2004/25/WE oraz dyrektywę 2007/36/WE”

[COM(2016) 852 final – 2016/0362 (COD)]

oraz

„Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2013/36/UE w odniesieniu do podmiotów wyłączonych, finansowych spółek holdingowych, finansowych spółek holdingowych o działalności mieszanej, wynagrodzeń, środków i uprawnień nadzorczych oraz środków ochrony kapitału”

[COM(2016) 854 final – 2016/0364 (COD)]

(2017/C 209/06)

Sprawozdawca: **Daniel MAREELS**

Wniosek o konsultację	Parlament Europejski, 1.2.2017 Rada Unii Europejskiej, 2.2.2017 i 20.2.2017 Komisja Europejska, 17.2.2017
Podstawa prawna	Art. 114 i 304 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej
Sekcja odpowiedzialna	Sekcja ds. Unii Gospodarczej i Walutowej oraz Spójności Gospodarczej i Społecznej
Data przyjęcia przez sekcję	8.3.2017
Data przyjęcia na sesji plenarnej	30.3.2017
Sesja plenarna nr	524
Wynik głosowania	177/0/1
(za/przeciw/wstrzymało się)	

1. Wnioski i zalecenia

1.1. EKES z zadowoleniem przyjmuje pakiet wniosków Komisji i wyraża nadzieję, że faktycznie przyczyni się on do uzupełnienia prac służących zreformowaniu sektora finansowego w następstwie kryzysu.

1.2. Komitet z zadowoleniem przyjmuje **całościową i zintegrowaną wizję**, dzięki której w przedmiotowych wnioskach uwzględniono i połączono szereg ważnych celów z całym różnymi dziedzin i to bez podważania zasad. Takie podejście stwarza okazję do poczynienia postępów w wielu istotnych obszarach w kierunku bardziej zrównoważonej i wspólnej europejskiej przyszłości oraz dalszej realizacji UGW.

1.3. Dotyczy to przede wszystkim **celów w sektorze bankowym i finansowym**. Różne proponowane środki wyraźnie przyczyniają się według Komitetu do **wzmocnienia europejskich ram ostrożnościowych oraz ram restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji** banków. Ma to kluczowe znaczenie dla uzyskania pożądanego **zmniejszenia ryzyka w sektorze finansowym i zwiększenia odporności instytucji**. Zasadnicze znaczenie mają stabilność finansowa i zdrowy system finansowy, który przyczynia się do stabilnego i zrównoważonego wzrostu gospodarczego. Ponadto równoległy system bankowy nie powinien pozostać poza zasięgiem zmian ani poza regulacjami.

1.4. Według Komitetu wnioski te wpływają w szczególności na zmniejszenie ryzyka i dlatego umożliwiają **poczynienie kroków** w kierunku nie tylko dalszej budowy **unii bankowej**, ale także stworzenia jej trzeciego filara, czyli **europejskiego systemu gwarantowania depozytów**. Ma to tym większe znaczenie, że pełnoprawna unia bankowa jest jednym z fundamentów ukończenia tworzenia UGW i należy dążyć do jej bezzwłocznej realizacji. Niektóre konkretne modyfikacje we wnioskach sprzyjają także dążeniu do powstania **unii rynków kapitałowych**.

1.5. Komitet uważa także, że tym samym stanowi to pozytywny wkład w dalszą **odbudowę zaufania klientów i konsumentów** do sektora finansowego. Z zadowoleniem może dlatego stwierdzić, że prowadzone są prace zarówno nad kwestiami instytucji „zbyt dużych, by upaść” w ramach środków dotyczących całkowitej zdolności do pokrycia strat (TLAC), jak i nad zwiększeniem skuteczności i efektywności zasad stosowania umorzenia lub konwersji długu. W każdym razie podstawowe znaczenie ma to, aby w przypadku kryzysu w danym banku nie trzeba było odwoływać się do środków finansowych rządów ani podatników.

1.6. Ponadto Komitet z zadowoleniem przyjmuje poświęcenie uwagi **finansowaniu gospodarki**. W obecnym kontekście niepewności i zmian, w momencie, gdy poziom inwestycji jest zbyt niski, nie można marnować jakiegokolwiek okazji do stworzenia **nowych i dodatkowych możliwości trwałego i zrównoważonegożywienia gospodarczego** w gospodarce realnej, któremu towarzyszy **wzrost gospodarczy oraz więcej inwestycji i miejsc pracy**.

1.7. Banki mają do odegrania ważną rolę jako pośrednicy na rynkach kapitałowych, a kredyty bankowe będą również w przyszłości niewątpliwie najważniejszym źródłem finansowania dla gospodarstw domowych i MŚP. Chociaż wnioski stanowią krok naprzód w tworzeniu właściwych warunków, w których banki będą mogły odgrywać tę rolę, powstaje pytanie, czy nie można by pójść dalej w umacnianiu i intensyfikacji wysiłków na rzecz MŚP, które stanowią trzon gospodarki europejskiej. Konkretnie, EKES wzywa do ugruntowania i dalszego rozszerzenia współczynnika wsparcia MŚP ⁽¹⁾, dzięki któremu banki muszą spełniać mniejsze wymogi kapitałowe w pożyczkach udzielanych MŚP. Komitet zaleca ponadto przyjęcie podobnego podejścia na rzecz przedsiębiorstw gospodarki społecznej.

1.8. Komitet wyraża również zadowolenie, że **uwzględniono** szereg **szczególnych cech UE**, m.in. na podstawie zaproszenia do zgłaszania uwag. Dotyczy to w szczególności włączonych do tych wniosków dostosowań międzynarodowych umów w ramach globalnej reformy sektora finansowego. Jest to korzystne dla finansowania gospodarki.

1.9. Obecne wnioski stanowią nowy, ale nie ostatni etap **reformy sektora finansowego**, w sprawie której – w następstwie kryzysu – podjęto decyzję na szczeblu **międzynarodowym**, dlatego Komitet uważa, że wciąż ważne jest, aby **Europa** odgrywała **kluczową rolę** w bieżących i przyszłych międzynarodowych pracach. Należy ustanowić minimalne normy międzynarodowe i chronić europejskie wartości i interesy. W każdym razie kwestia sprowadza się do tego, by nie akceptować zakłóceń szkodzących instytucjom europejskim.

1.10. Z drugiej strony, jeżeli chodzi o uwzględnienie w uregulowaniach niezbędnej różnorodności w europejskim sektorze finansowym, Komitet jest zdania, że jeszcze zbyt mało uwagi poświęcono sytuacji banków małych i o mniej złożonej strukturze. Obecne wnioski wciąż w niewystarczającym stopniu biorą pod uwagę specyfikę i potencjał tego rodzaju instytucji. Dotyczy to w szczególności **zasady proporcjonalności**. Komitet jest zdania, że zamiast obecnego fragmentarycznego i ograniczonego podejścia należałoby raczej zastosować podejście bardziej ustrukturyzowane i dalej idące, z korzyścią dla większej liczby instytucji i w większej liczbie dziedzin. Nie można na tego rodzaju instytucje nakładać nieproporcjonalnie dużych obowiązków i obciążeń.

1.11. W interesie wszystkich zainteresowanych stron i podmiotów, organów nadzorczych i regulacyjnych, a także instytucji leży dążenie do **jasności i pewności prawa** przy realizacji nowych zasad, na co ponadto należy przewidzieć wystarczająco długi termin wdrożenia. Aby uniknąć możliwych negatywnych konsekwencji dla finansowania gospodarki, potrzebne jest szybkie opracowanie przepisów przejściowych dotyczących nowego MSSF 9 ⁽²⁾. Ponadto sektor ten musi stawiać czoła licznym wyzwaniom, między innymi w związku ze zmianami technologicznymi i cyfrowymi, niskimi stopami procentowymi i szeregiem innych zmian pojawiających się w następstwie kryzysu.

⁽¹⁾ W języku angielskim używa się terminu „SME supporting factor”.

⁽²⁾ MSSF – Międzynarodowy Standard Sprawozdawczości Finansowej.

Dodatkowe wnioski

1.12. Jeżeli chodzi o wzmocnienie ram ostrożnościowych, Komitet z zadowoleniem przyjmuje większą uwagę poświęconą roli organów nadzorczych i regulacyjnych i możliwości, jakie zostały im przyznane. Zasady i nadzór są sobie wzajemnie potrzebne i muszą odgrywać właściwe sobie role, między innymi aby uzyskać większą harmonizację przepisów i praktyk. A także aby móc działać skutecznie i efektywnie, gdy zajdzie ku temu potrzeba.

1.13. W odniesieniu do ram restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji pozytywnie można postrzegać włączenie TLAC (całkowitej zdolności do pokrycia strat) do regulacji MREL (w zakresie minimalnego wymogu funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych) oraz przewidywaną harmonizację krajowego rankingu podporządkowanych instrumentów dłużnych w ramach postępowania upadłościowego. Tym samym regulacje te zostają zharmonizowane i poprawiona zostaje operacyjna możliwość stosowania regulacji dotyczących pokrycia strat.

2. Kontekst ⁽³⁾

2.1. W dniu 23 listopada 2016 r. Komisja opublikowała szereg wniosków dotyczących reformy regulacji banków. Służą one przekształceniu teksów sporządzonych w ramach prac na forum Bazylejskiego Komitetu Nadzoru Bankowego i Rady Stabilności Finansowej przy uwzględnieniu wyników zaproszenia do zgłaszania uwag zorganizowanego przez Komisję w celu sprawdzenia skuteczności i efektywności obecnych regulacji bankowych.

2.2. Te wnioski ustawodawcze ⁽⁴⁾ mają na celu zmianę istniejących przepisów w zakresie bankowości. Obejmuje to w szczególności:

2.2.1. **rozporządzenie w sprawie wymogów kapitałowych (CRR) oraz dyrektywę w sprawie wymogów kapitałowych (CRD) z 2013 r.** – zawierają one wymogi ostrożnościowe dla instytucji kredytowych (banków) i firm inwestycyjnych, a także przepisy dotyczące zarządzania i nadzoru;

2.2.2. **dyrektywę w sprawie naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banków**, a także **rozporządzenie w sprawie jednolitego mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji z 2014 r.** – zawierają one przepisy dotyczące naprawy oraz restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji upadających instytucji, a także ustanawiają jednolity mechanizm restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji.

2.3. W ramach nowych wniosków realizowane są wielorakie cele. Należą do nich przede wszystkim:

2.3.1. większa odporność instytucji unijnych oraz propagowanie stabilności finansowej;

2.3.2. poprawa zdolności udzielania pożyczek przez banki w celu wsparcia gospodarki w Unii Europejskiej; oraz

2.3.3. propagowanie roli banków w procesie urzeczywistniania pogłębionych i bardziej płynnych europejskich rynków kapitałowych, aby wspierać utworzenie unii rynków kapitałowych.

2.3.4. Jednocześnie, można nadmienić, prowadzone są prace w celu bardziej zniuansowanego i dalej idącego zastosowania „zasady proporcjonalności” z korzyścią dla banków małych i o mniej złożonej strukturze.

2.4. **Bez wchodzenia w szczegóły główne elementy wniosków ⁽⁵⁾ można przedstawić następująco:**

2.4.1. W odniesieniu do celów określonych w pkt 2.3.1:

2.4.1.1. wprowadzenie bardziej wrażliwych na ryzyko wymogów kapitałowych, zwłaszcza w dziedzinie ryzyka rynkowego, ryzyka kredytowego kontrahenta oraz ekspozycji wobec kontrahentów centralnych;

2.4.1.2. wdrożenie metod, które lepiej odzwierciedlają rzeczywiste ryzyko, na jakie narażone są banki;

2.4.1.3. wprowadzenie wiążącego wskaźnika dźwigni (LR ⁽⁶⁾) na poziomie minimum 3 % w celu ochrony instytucji przed nadmierną dźwignią finansową;

⁽³⁾ Tekst ten opiera się między innymi na informacjach w sprawie przedmiotowych wniosków udostępnionych przez Komisję (m.in. na komunikacie prasowym oraz pytaniach i odpowiedziach).

⁽⁴⁾ Zob. procedura 2016/0360/COD, procedura 2016/0361/COD, procedura 2016/0362/COD i procedura 2016/0364/COD.

⁽⁵⁾ Nie ma to stanowić wyczerpującej prezentacji wszystkich środków.

⁽⁶⁾ Skrót terminu w języku angielskim „Leverage Ratio”.

2.4.1.4. wprowadzenie wiążącego „wskaźnika stabilnego finansowania netto” (NSFR⁽⁷⁾) w celu zaradzenia nadmiernej zależności od krótkoterminowego finansowania na rynku międzybankowym i zmniejszenia ryzyka finansowania w perspektywie długoterminowej;

2.4.1.5. zobowiązanie globalnych instytucji finansowych o znaczeniu systemowym⁽⁸⁾ (G-SII⁽⁹⁾) do posiadania minimalnej kwoty kapitału własnego i innych instrumentów, które w trakcie restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji pokryłyby straty. Wymóg ten, znany jako „całkowita zdolność do pokrycia strat” (TLAC⁽¹⁰⁾), zostaje włączony do istniejącego systemu MREL⁽¹¹⁾, który dotyczy wszystkich banków. W ten sposób UE będzie mogła, w razie potrzeby, sprawniej przeprowadzić restrukturyzację i uporządkowaną likwidację upadających globalnych instytucji o znaczeniu systemowym przy jednoczesnym zagwarantowaniu stabilności finansowej i ograniczeniu do minimum ryzyka dla podatników. Ponadto przewidziano harmonizację hierarchii wierzycieli, tak aby powstały równe warunki działania w przypadku umorzenia lub konwersji długu w ramach restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji banku.

2.4.2. W odniesieniu do celów określonych w pkt 2.3.2 (i, do pewnego stopnia, także w 2.3.4) chodzi o:

2.4.2.1. zwiększenie zdolności banków do udzielania MŚP pożyczek i do finansowania projektów w zakresie infrastruktury;

2.4.2.2. ograniczenie obciążeń administracyjnych w przypadku małych banków o mniej złożonej strukturze w odniesieniu do szeregu zasad w zakresie wynagrodzeń, a mianowicie odnoszących się do odroczeń i wynagradzania przy użyciu instrumentów, np. akcji;

2.4.2.3. uproszczenie przepisów CRD i CRR oraz zmniejszenie obciążeń z nimi związanych dla instytucji mniejszych i o mniej złożonej strukturze, ponieważ niektóre z obecnych wymogów dotyczące ujawniania informacji, sprawozdawczości i złożonych portfeli handlowych wydają się nieuzasadnione względami o charakterze ostrożnościowym.

2.4.3. W odniesieniu do celów określonych w pkt 2.3.3 dąży się do:

2.4.3.1. unikania nieproporcjonalnie wysokich wymogów kapitałowych w odniesieniu do pozycji portfeli handlowych, w tym tych związanych z działalnością animatorów rynku;

2.4.3.2. zmniejszenia kosztów emisji/posiadania określonych instrumentów (obligacji zabezpieczonych, instrumentów sekurytyzacyjnych wysokiej jakości, instrumentów długu państwowego, instrumentów pochodnych wykorzystywanych do celów zabezpieczenia);

2.4.3.3. zapobiegania negatywnym impulsom dla instytucji działających jako pośrednicy dla klientów w odniesieniu do transakcji rozliczanych przez partnerów centralnych.

3. Spostrzeżenia i uwagi

3.1. Uwagi ogólne

3.1.1. Przedmiotowe wnioski są bez cienia wątpliwości pożądane. Stanowią one dalsze uzupełnienie i udoskonalenie ważnych prac, które podjęto po wystąpieniu kryzysu w celu zreformowania sektora finansowego. Jednocześnie uwzględniają one fakt, że banki w Europie także w przyszłości będą odgrywać ważną rolę w społeczeństwie, a w szczególności w finansowaniu gospodarki. Banki mają do spełnienia istotną funkcję jako pośrednicy na rynkach kapitałowych, a kredyty bankowe pozostaną głównym źródłem finansowania w Europie dla rodzin i przedsiębiorstw, w szczególności MŚP. Nie powinno się tego narażać na szwank.

3.1.2. Komitet w pierwszym rzędzie z zadowoleniem przyjmuje całościową i zintegrowaną wizję, która przyświecała powstawaniu tych wniosków i dzięki której uwzględnione zostały różne ważne cele społeczne i pożądane zmiany. Jednym z największych osiągnięć jest to, że przy opracowywaniu obecnych wniosków poczyniono konkretne kroki bez odstępiania od zasad. Jedno nie powinno się przecież odbywać kosztem drugiego.

3.1.3. W trudnym i złożonym kontekście politycznym, społecznym i gospodarczym oraz wobec szeregu ważnych wyzwań pogodzenie i połączenie kilku istotnych celów w wielorakich obszarach tworzy znaczące możliwości rozwoju w różnych dziedzinach na ścieżce ku bardziej trwałej i wspólnej europejskiej przyszłości. To zrównoważone podejście przyczynia się również do dalszej odbudowy zaufania.

⁽⁷⁾ Skrót terminu w języku angielskim „Net Stable Funding Ratio”.

⁽⁸⁾ Na tym etapie środek ten dotyczyłby 13 europejskich grup bankowych.

⁽⁹⁾ Skrót terminu w języku angielskim „Global Systemically Important Institution”; w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych użyto skrótu G-SIB – „Global Systemically Important Banks” („globalne banki o znaczeniu systemowym”).

⁽¹⁰⁾ Skrót terminu w języku angielskim „Total Loss Absorption Capacity”.

⁽¹¹⁾ Skrót terminu w języku angielskim „Minimum Requirement for Eligible Liabilities and Own Funds”. W języku polskim jest to „minimalny wymóg funduszy własnych i zobowiązań kwalifikowanych”.

3.1.4. Komitet z zadowoleniem przyjmuje także fakt, że uwzględnione zostały wyniki zaproszenia do zgłaszania uwag⁽¹²⁾, co pozwoliło na, z jednej strony, bardziej harmonijne podejście i większe zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron oraz, z drugiej strony, na bardziej zniuansowane i bogatsze podejście, w ramach założonych celów.

3.1.5. Według Komitetu ważne jest, aby system bankowy był odporny i wystarczająco dokapitalizowany, co stanowi warunek i podstawę utrzymania stabilności finansowej.

3.1.6. Nie mniejsze znaczenie mają środki służące wspieraniu gospodarki i jej efektywnemu finansowaniu, tak aby można było w optymalny sposób wspierać wzrost gospodarczy i tworzenie miejsc pracy.

3.1.7. W związku z tym, że wnioski te wpływają na zmniejszenie ryzyka, przyczyniają się one do dalszej realizacji unii bankowej⁽¹³⁾ i zdaniem Komitetu są kluczowym elementem umożliwiającym również poczynienie postępów w realizacji jej trzeciego filara, czyli europejskiego systemu gwarantowania depozytów. Z kolei unia bankowa stanowi jeden z podstawowych filarów UGW, zatem należy dążyć do jej bezzwłocznej realizacji. Wnioski sprzyjają również budowaniu unii rynków kapitałowych⁽¹⁴⁾, co stanowi jeszcze jedną ich wartość dodaną.

3.1.8. Wnioski te stanowią kolejny, ale nie ostatni, krok w kierunku odbudowy zaufania do sektora finansowego i banków. Komitet ma nadzieję, że przyszłe działania będą prowadzone w tym samym duchu. Dotyczy to w szczególności kwestii, które obecnie między innymi w ramach finalizacji ram regulacji Bazylea III⁽¹⁵⁾ są jeszcze omawiane⁽¹⁶⁾ i w odniesieniu do których oczekuje się wyników we względnie krótkim czasie. W każdym razie chodzi o to, aby jeszcze bardziej zmniejszyć ryzyko w sektorze bez nadmiernego obciążenia europejskiego sektora bankowego.

3.1.9. Ponadto istotne wydaje się zwrócenie uwagi na kontekst międzynarodowy, zwłaszcza że okazało się, iż niektóre uzgodnienia dotyczące ogólnoświatowego reformowania sektora finansowego przez partnerów spoza Europy były interpretowane inaczej lub mniej rygorystycznie. Kompleksowy program reform, który został uzgodniony na szczycie grupy G-20 po kryzysie finansowym nie może być narażony na szwank ani prowadzić do zbyt dużych różnic lub fragmentacji na świecie ze szkodą dla instytucji mających siedzibę w UE.

3.1.10. Ważne jest, aby wnioski te zapewniły sektorowi finansowemu i podmiotom wystarczającą jasność i pewność. Właściwie wynagradzany, zróżnicowany sektor działający w jednolitym obszarze europejskim musi mieć możliwość stawiania czoła także innym wyzwaniom, takim jak te związane ze zmianami technologicznymi i cyfrowymi, niskimi stopami procentowymi oraz szeregiem innych problemów wynikających z kryzysu, jak np., w niektórych krajach, kredyty zagrożone⁽¹⁷⁾.

3.1.11. Wreszcie Komitet powtarza w tym miejscu swoje poprzednie stanowisko, zgodnie z którym równoległy system bankowy nie powinien pozostać poza zasięgiem zmian ani poza regulacjami. Ewentualne ryzyko, które się z tym wiąże, musi być również poddane kontroli i nadzorowi w celu wzmocnienia stabilności finansowej. Jednocześnie należy zatem stworzyć równe warunki działania dla wszystkich podmiotów aktywnie działających w sektorze finansowym, a także między nimi.

3.2. *Ramy ostrożnościowe i zaproponowane środki w tej sprawie*

3.2.1. Komitet z aprobatą przyjmuje uwagę poświęconą ramom ostrożnościowym i dalszemu ich uzupełnieniu i wzmocnieniu za pomocą różnych wskaźników i innych środków, które zostały przewidziane w obecnych wnioskach. Spotykają się one z aprobatą tym bardziej, że dzieje się tak przy odpowiednim stopniu zniuansowania i że między innymi dba się przy tym o to, aby finansowanie gospodarki nie było nadmiernie utrudniane.

3.2.2. Komitet z zadowoleniem przyjmuje większą uwagę poświęconą roli organów nadzorczych i regulacyjnych w tym obszarze, chęć stworzenia im dodatkowych możliwości działania oraz zwiększenia i ulepszenia harmonizacji zasad i praktyk. Jest to ważne nie tylko w celu unikania zbyt dużych różnic w traktowaniu banków, ale także z punktu widzenia rozszerzonego stosowania zasady proporcjonalności.

⁽¹²⁾ COM(2016) 855 final.

⁽¹³⁾ Dz.U. C 177 z 18.5.2016, s. 21.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 133 z 14.4.2016, s. 17.

⁽¹⁵⁾ Zwane także regulacjami Bazylea IV.

⁽¹⁶⁾ Odnosi się to do między innymi prac związanych z ryzykiem operacyjnym i kredytowym, a także wewnętrznymi modelami banków. W ramach innych bieżących prac na szczycie regulacji bazylejskich opracowywane są normy w odniesieniu do ryzyka związanego z niewypłacalnością państwa. Należy się tym również zainteresować na szczycie międzynarodowym i europejskim.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 133 z 14.4.2016, s. 17.

3.3. Ramy restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji

3.3.1. Zgodnie z wcześniejszymi opiniami Komitet z zadowoleniem stwierdza, że w nowych wnioskach zajęto się kwestią instytucji „zbyt dużych, by upaść”. Dzięki wprowadzeniu TLAC dla europejskich G-SII w ramach MREL, z ogólnie stosowanymi⁽¹⁸⁾ i zindywidualizowanymi elementami⁽¹⁹⁾, dopuszcza się również podejście zharmonizowane i dopasowane do potrzeb.

3.3.2. Nie można jednak na tym poprzestać. Jak już wcześniej stwierdzono⁽²⁰⁾, pełna realizacja pakietu Bazylea III, Rada Stabilności Finansowej oraz rozwiązanie dla banków, które są zbyt duże, żeby upaść, muszą, zgodnie z umowami międzynarodowymi (G-20), nadal znajdować się wysoko na liście priorytetów prac w najbliższych latach. Celem musi pozostać zwiększenie stabilności i odporności sektora finansowego oraz jednocześnie uniknięcie w przyszłości konieczności odwoływania się do środków publicznych w celu ratowania banków. Ponadto aby ułatwić stosowanie mechanizmu restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji, należałoby dalej prowadzić badania nad tym, w jaki sposób można by zmniejszyć wysoki poziom długu publicznego posiadanego przez banki⁽²¹⁾. Przyczyniłoby się to również do pełnej realizacji unii bankowej⁽²²⁾.

3.3.3. Komitet z dużą aprobatą przyjmuje propozycję Komisji dotyczącą większej harmonizacji w odniesieniu do hierarchii wierzycieli poprzez stworzenie nowej klasy aktywów (w ramach stosowania mechanizmu umorzenia lub konwersji długu) w celu zapewnienia równych warunków działania dla różnych państw członkowskich⁽²³⁾.

3.4. Środki dotyczące lepszego finansowania gospodarki realnej, a w szczególności MŚP

3.4.1. Oczywiście bardzo pozytywne jest to, że różne proponowane środki są analizowane z punktu widzenia ich wpływu na finansowanie gospodarki realnej. Poczyniono też niezbędne kroki, aby polepszyć zdolności udzielania kredytów przez banki.

3.4.2. Komitet ze szczególną aprobatą przyjmuje fakt, że dużo uwagi poświęcono udzielaniu kredytów dla MŚP, które są i pozostają podstawą europejskiej gospodarki. Zapewniają one inwestycje i miejsca pracy.

3.4.3. Odnosi się to w szczególności do umocnienia i dalszego rozszerzenia „współczynnika wsparcia MŚP” („SME supporting factor”). Komitet apeluje o szczegółowe przeanalizowanie, czy nie można tego współczynnika stosować w większym stopniu, z korzyścią dla jak największej liczby kredytów i MŚP. Podobnie też domaga się, by Komisja poczyniła dodatkowe wysiłki, aby wzmocnić gospodarkę państw członkowskich najbardziej osłabionych w wyniku kryzysu gospodarczego.

3.4.4. Komitet jest również zdania, że należy poczynić równoległe wysiłki na rzecz gospodarki społecznej i podmiotów aktywnych w tej dziedzinie. Można by w szczególności opracować „współczynnik wsparcia przedsiębiorstw społecznych”.

3.5. Dalsza budowa unii rynków kapitałowych

3.5.1. Komitet z zadowoleniem przyjmuje nacisk położony w obecnych wnioskach na dalszą budowę unii rynków kapitałowych, chociaż kwestia ta nie jest najważniejszym elementem tych wniosków.

3.5.2. Zgodnie z wcześniejszymi opiniami⁽²⁴⁾ w tej dziedzinie Komitet jest zdania, że ramy regulacyjne i nadzorcze muszą zapewnić rynkom kapitałowym wszelkie szanse wykorzystania ich mocnych stron i jednocześnie kontrolować ich słabe strony, takie jak podejmowanie zbędnego lub nadmiernego ryzyka. Nowy system musi być odporny na negatywne skutki ewentualnych nowych kryzysów. Zakłada to również większą spójność i współpracę w zakresie nadzoru mikro- i makroostrożnościowego, zarówno na poziomie europejskim, jak i krajowym.

3.6. Proporcjonalność oraz zmniejszenie kosztów administracyjnych

3.6.1. Przede wszystkim Komitet pragnie ponownie potwierdzić, że różnorodność krajobrazu bankowego ma fundamentalne znaczenie⁽²⁵⁾. Jest to korzystne nie tylko dla stabilności, ale umożliwia też jak najlepsze zaspokojenie potrzeb wszystkich stron – czy to oszczędzających, inwestorów, konsumentów czy przedsiębiorców.

⁽¹⁸⁾ Tzw. „wymóg MREL filara 1”.

⁽¹⁹⁾ Tzw. „dodatkowy wymóg MREL filara 2”.

⁽²⁰⁾ Dz.U. C 451 z 16.12.2014, s. 10.

⁽²¹⁾ Zob. m.in. https://ec.europa.eu/epsc/publications/five-presidents-report-series/further-risk-reduction-banking-union_en.

⁽²²⁾ Dz.U. C 271 z 19.9.2013, s. 8.

⁽²³⁾ Zob. opinia EKES-u ECO/429 „Reforma sektora bankowego – Hierarchia roszczeń w postępowaniu upadłościowym”, dotychczas nieopublikowana w Dzienniku Urzędowym.

⁽²⁴⁾ Dz.U. C 133 z 14.4.2016, s. 17.

⁽²⁵⁾ Dz.U. C 251 z 31.7.2015, s. 7.

3.6.2. Komitet z dużym zadowoleniem odnotowuje, że zasada proporcjonalności, którą wcześniej wskazywał jako największy problem dla banków małych i o mniej złożonej strukturze⁽²⁶⁾, doprowadziła do szeregu propozycji w obecnych wnioskach.

3.6.3. Komitet jest jednak zdania, że w zbyt małym stopniu uwzględniono sytuację tych banków. Obecne wnioski w niewystarczającym stopniu biorą pod uwagę specyfikę i potencjał tego rodzaju instytucji.

3.6.4. Komitet jest zdania, że zamiast obecnego fragmentarycznego i ograniczonego podejścia należałoby raczej zastosować bardziej ustrukturyzowane i dalej idące podejście do kwestii zasady proporcjonalności.

3.6.5. W szczególności, zasada proporcjonalności powinna nie tylko opierać się na wielkości zaangażowanych instytucji, ale również uwzględniać: (i) szczególne cechy różnych modeli biznesowych, (ii) różne formy instytucjonalne przyjęte przez te banki oraz (iii) szczegółowe cele realizowane przez różne działające na rynku instytucje finansowe.

3.6.6. Nie można na te instytucje nakładać nieproporcjonalnie dużych obowiązków i obciążeń. Przeciwnie, wskazana jest większa elastyczność w odniesieniu do niektórych szczególnych aspektów, takich jak zobowiązania dotyczące sprawozdawczości. Należy starannie rozważyć dodatkowe przepisy mające na celu zmniejszenie obciążeń administracyjnych spoczywających na tych instytucjach.

3.6.7. Należy również stworzyć równe warunki działania dla wszystkich podobnych instytucji niezależnie od ich formy prawnej.

3.6.8. Ogólniej można stwierdzić, że w ramach założonych zasad i pod warunkiem że organy nadzorcze i regulacyjne będą miały możliwość szybkiego i skutecznego działania w razie potrzeby, Komitet popiera zastosowanie zasady proporcjonalności w maksymalnym zakresie zarówno w odniesieniu do liczby instytucji, które mogą z niej korzystać, jak i dziedzin i okoliczności, w których można ją stosować.

4. Uwagi szczególne

4.1. W związku z tym, jak ważne jest konkretne i zdecydowane stosowanie proponowanych środków, należy przewidzieć wystarczający czas na wdrożenie nowych zasad przez instytucje finansowe. Wymaga to szybkiego opracowania standardów technicznych i wykonawczych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego albo przewidzenia terminu wdrożenia, który rozpocznie swój bieg, gdy organy te opracują wszystkie szczegóły dotyczące przedmiotowych regulacji.

4.2. Z myślą o tym, by zapobiec możliwemu negatywnemu wpływowi wejścia w życie nowego Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) 9⁽²⁷⁾ na finansowanie gospodarki realnej i go zneutralizować, Komitet opowiada się za szybkim opracowaniem ustawodawczych środków przejściowych, jakie są przewidziane w odniesieniu do tego nowego międzynarodowego standardu rachunkowości.

Bruksela, dnia 30 marca 2017 r.

Georges DASSIS
Przewodniczący
Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego

⁽²⁶⁾ Dz.U. C 251 z 31.7.2015, s. 7.

⁽²⁷⁾ Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/2067 z dnia 22 listopada 2016 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 1126/2008 przyjmujące określone międzynarodowe standardy rachunkowości zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1606/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady w odniesieniu do Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) 9 (Dz.U. L 323 z 29.11.2016, s. 1).